

Klaus Wille ja Ott Ummelas, Bloomberg

Eesti presidendi Toomas Hendrik Ilvese sõnul on Baltimaade majanduskasvu aeglustumine teretulnud, sest möödunud aasta kasvutempo oli „liiga kiire”.

Sel aastal prognoositakse Eestile 7 kuni 7,7 protsendi „naabrusesse jäävat” majanduskasvu, samas kui 2006. aasta majanduskasv oli 11,4 protsenti, ütles Ilves eile New Yorgis antud intervjuus.

„Üheteistkümneprotsendiline majanduskasv on liiga kiire,” ütles Ilves. „Meil on seljataga periood, mil nõudmine välismaiste kaupade järele oli tohutu, ja see tähendab, et meil on üpris suur jooksevkonto defitsiit. Nüüd on algamas korrektsioon ning inimesed jälgivad tähelepanelikumalt oma kulutusi.”

Eesti majanduskasv, mis on Euroopas kiiruselt teisel kohal, langes teises kvartalis 7,6 protsenti – seega kahe ja poole aasta madalaimale tasemele – seoses sisenõudluse nõrgenemisega, millele on kaasa aidanud intressikulude kasv ning pankade kehtestatud rangemad laenuõuded.

„Ülikiire majanduskasv on tänaseks asendunud veidi mõõdukama, kuid endiselt Euroopa Liidu ühe kiirema kasvutempoga,” ütles peaminister Andrus Ansip Eesti valitsuse kodulehekülje andmetel 26. septembril Riigikogus.

Ansip kinnitas, et majandus püsib „kindlal alusel”, sest valitsussektori võlakoormus on väikseim kogu Euroopa Liidus, eksport hoiab kasvutrendi, jooksevkonto defitsiit on hakanud vähenema ja ka tööhõive on tõusuteel.

Jooksevkonto

Jooksevkonto defitsiit, mis on teenuste ja kaupadega kauplemise kõige üldisem näitaja, langes teises kvartalis 14 protsendini sisemajanduse koguproduktist, võrreldes esimese kvartali 21,9 protsendiga SKPst, mis oli 14 aasta kõrgeim tase.

Viiekümne kolme aastane Ilves on sündinud Stockholmis ning tema kaubamärgina on tuntuks saanud kivilips. Möödunud aastal valiti ta Eesti kolmandaks presidendiks pärast Nõukogude okupatsiooni lõppu 1991. aastal, ning on seega praegu noorim Euroopa Liidu valitavatest riigipeadest. Enne Nõukogude Liidu kokkuvarisemist juhatas ta Raadio Vaba Euroopa Eesti osakonda, ning kahel korral on ta olnud Eesti Vabariigi välisminister.

President Ilves märkis, et inflatsioon, mis augustis oli 5,7 protsenti ja seega kõrgem kui lubavad euroga ühinemise kriteeriumid, kasvab eeloleval aastal veelgi seoses Euroopa Liidu nõuetest lähtuvalt kavandatava kütuse-, tubaka- ja alkoholiaktsiisi tõusuga.

„Teadsime juba ette, et see võib kaasa tuua mõningase inflatsioonišoki,“ sõnas Ilves. Ta nimetas ka, et eelolevatel aastatel oodatakse inflatsiooni aeglustumist ning toonitas valitsuse mitteametlikku eesmärki võtta euro Eestis käibele aastal 2011.

Väljavaadete reitingud

Standard & Poor's Rating Services alandas Eesti reitingu juulis „stabiilselt” „negatiivsele”, viidates „raske maandumise” riskile ehk majanduskasvu järsule aeglustumisele seoses kasvava kaubavahetuse bilansi puudujäägi ja kiireneva inflatsiooniga. Sarnastele põhjustele viidates langetas ka Moody's Investor Service Eesti „positiivse” reitingu septembris „stabiilseks”.

Ilvese sõnul oleneb Eesti ja Venemaa suhete paranemine Venemaast. Suhted on olnud madalseisus pärast seda, kui Eesti valitsus paigutas aprillikuus ümber Tallinna kesklinnas asunud II Maailmasõja mälestusmärgi.

„Jäme ots on nende käes, meie ei saa suurt midagi ära teha,” ütles Ilves.

Mälestusmärgi ümberpaigutamine tõi kaasa Eesti kõige laialdasemad rahutused alates 1991. aastast, mil taastati riigi iseseisvus, samuti meeleavaldused Eesti saatkonna ees Moskvas.

See on mõjunud halvasti ka kaubandussuhetele – augustis kahanes Eestit läbiv Vene naftatransport 11 aasta madalaimale tasemele.